

MAR

MAR

Höfundar: Kári Viðarsson/Hallgrímur H. Helgason

Meðhöfundar: Birgir Óskarsson/Freydís Bjarnadóttir

Leikstjóri: Árni Grétar Jóhannsson

Leikarar: Freydís Bjarnadóttir/Kári Viðarsson

Hönnun hljóðmyndar: Ragnar Ingi Hrafnkelsson

Hönnun sviðsmyndar: Kári Viðarsson

Hönnun lýsingar: Friðþjófur Þorsteinsson/Robert Youngson

Hönnun veggspjalds og leikskrár: Ragnheiður Þorgrímsdóttir

Skarðsvík tók þátt í Björgunaraðgerðum vegna Elliða, ásamt mörgum bátum frá Snæfellsnesi. Á heimleiðinni kom leki að bátnum og varð það úr að báturinn sneri ekki aftur heim úr leitinni.

Sigurður Kristjánsson, frá Hellisandi, var skipstjóri og aflakló á Skarðsvík þegar slysið átti sér stað. Hér er stutt brot úr viðtali við Sigurð, sem tekið var í tengslum við undirbúning sýningarinnar.

Sigurður: Þetta var sjötfu áttatíu tonna bátur (Skarðsvíkin) ... já ... smíðaður í Danmörku. Ég sótti hann þangað ... þótti gríðarlega fínur bátur.

Var þetta í eina skiptið sem þú lentir í sjóskaða á þinni sjómannsævi?

Já ... já, þetta var í eina skiptið sem ég var ... þátttakandi í svona löguðu.

Hvernig var tilfinningin að lenda í svona?

Hún er voðaleg, alveg voðaleg... að missa bát ... alveg hryllileg ... og spunkunýjan bát ... hún var rosaleg ... maður var lengi að jafna sig eftir þetta ... hann var árgamall þessi bátur og ég var búin að róa honum í öllum veðrum ... samt kemur þetta fyrir ... öllum veðrum ...

Getur það samt talist lukka að þetta gerðist þó allavega þegar aðrir bátar voru í kring?

Jájájá ... það var sko lukka, það var sko lukka ... því maður var búinn að róa út í ballarhaf í eitt ár á þessum bát. Maður hélt nefnilega að maður væri öruggur ... á splunkunýjum bát ... maður var lengi að jafna sig eftir þetta ... mjög lengi. En svona er þetta.

Hér fer á eftir stutt yfirlit yfir, hvernig björgun áhafnar Elliða gekk fyrir sig:

19.30 Snæfellsnesbátar búa sig undir að raða sér upp til átnum.

á korkborð i Ell-

um borð

21.45

þið að nuna."

21.47

unni. Láti

þið eigið

21.56

augnabli

ugur. Nú

Halið i."

22.01

um borð.

urinn teki

22.15

halá meg

22.36

án árangr

22.38

koma að

segir Júpi

23.08

mennina

Júpiter.

Skarðsvík sökk

SKARÐSVÍK SH 205, sá báturinn sem fyrstur kom að gúmmibátum með hinum látnu mönnum tveim af Elliða, kom ekki aftur úr þeirri leit. Leki kom að bátinum um 15 sjómílar V-NV af Öndverðarnesi um 2 leytið í gær en hann var á leið heim og sökk hann. Áhöfnin, 6 manns, komst á gúmmibátinum yfir í Stapafellið.

Sam dæmi um það hve ört lekinn magnaðist í Skarðsvík má geta þess, að fréttaritari blaðsins á Helliðsandi var ásamt fleiri Snæfellingum staddur við Hvítárbrú í áætlunarbilnum til Reykjavíkur er Skarðsvíkin heyrðist senda frá sér hjálparbeiðni, en billinn var ekki kominn lengra en í Hvalfjörðin er fólkið heyrði gegnum talstöðina að Skarðsvíkin var sökkinn.

Skipstjórinn á Skarðsvík var hinn kunní aflakóngur þar vestra Sigurður Kristjónsson, enda hafði báturinn skilað þriðjungi hærri afla en næsti bátur í þeim 19 róðrum sem af eru þessari verðið. Í gær áttum við samtalið við Sigurð, sm skýrði frá því sem gerðist.

★ Fyrstir að gúmmibátum.

Um 7 leytið á laugardagskvöldið fór Skarðsvíkin út til að leita að gúmmibátum af Elliða ásamt öðrum Snæfellsnesbátum og var við leitina þar til báturinn fannst.

— Þið komuð fyrstir báta að gúmmibátinum, Sigurður?

Báturinn var á hvoli og mennirnir lágu á botninum í sjó. Hann var á svipuðum slóðum og togarinn sökk.

Vindáttin hafði breytt sér og hann rekið eitthvað til baka. Við vorum búnir að leita innar en farnir að leita á þessum slóðum. Við létum skipherrann á Óðni vita og hann tók líkin.

★ Sjórinn flæddi inn.

— Við voru rétt lagðir af stað í land, þegar lekans varð vart frammi í og sjórinn flæddi inn. Við vorum nýbúnir að fá okkur að borða þar, og tveir menn voru þarna enn.

— Hvað heldurðu að hafi komið fyrir. Sló báturinn úr sér?

— Það tel ég útilokað. Þetta var miklu meiri leki en það. Það var engu líkara en eitthvað mikið hefði opnazt.

— Hvernig var veðrið þá?

tekið Skarðsvík í tog. Til vinstri á myndinni sjást Þorkell máni og Þer Stapafellið. Skarðsvík er í miðju en lengst til hægri er Júpiter. (Myndina tók Adolf Hansen)

Björgun áhafnarinnar

Hér fer á eftir stutt yfirlit yfir, hvernig björgun áhafnar Elliða gekk fyrir sig:

17.30 Elliði sendir út neyðarskeyti; Slysavarnarfélagið biður skip að aðstoða Elliða.

18.53 Tveir gúmmibátar slitna frá skipinu, annar með tveimur mönnum. Áhöfnin segist þá ekki yfirgefa skipið fyrr en í síðustu lög.

18.55 Bátar tilkynna að þeir séu að leggja upp frá Sandi, Ólafsvík og Grundarfirði til aðstoðar.

18.58 Korkflecki með tveimur mönnum hverfur sjónum skipsmanna á Elliða.

19.15 Júpiter kallar Elliða, en fær ekki svar.

19.23 Elliði svarar. Erum á floti enn. Skipið á hliðinni og við ljóslausir. Sendum með neyðartækjum.

19.30 Snæfellsnesbátar búa sig undir að raða sér upp til leitar að gúmmibátnum.

20.15 Mennirnir á korkflekkanum nást um borð í Elliða.

20.20 Júpiter sér Elliða í 5 mílna fjarlægð í ratsjá.

20.57 Togararnir sjá hvor til annars.

21.05 Vélbáturinn Runólfur spyr, hvort einhver bátanna eigi að halda á slyssað, en Júpiter og Elliði svara neitandi.

21.16 Júpiter spyr, hvort þeir séu að fara frá borði núna (í þriðja gúmmibátnum).

Svar. „Báturinn er ónýtur.“

21.20 Elliði biður Júpiter um bát. Júpiter kveðst munu reyna að senda hann.

21.27 Elliði biður Júpiter koma nær. Gúmbátur tilbúinn

um borð í Júpiter.

21.45 Júpiter spyr. „Elliði þið að skjóta linunni yfir núna.“

21.47 Júpiter: „Náðum linunni. Látum ykkur vita þegar þið eigið að hala í.“

21.56 „Halið í“ — „Biðið augnablik. Báturinn er ófugur. Núna er hann réttur. Halið í.“

22.01 Elliði segir 26 menn um borð. Júpiter svarar „Báturinn tekur ca 20 menn“.

22.15 Júpiter spyr hvort hala megi í.

22.36 Júpiter kallar Elliða án árangurs.

22.38 „Gúmmibáturinn að koma að síðunni hjá okkur“, segir Júpiter við kalli Esju.

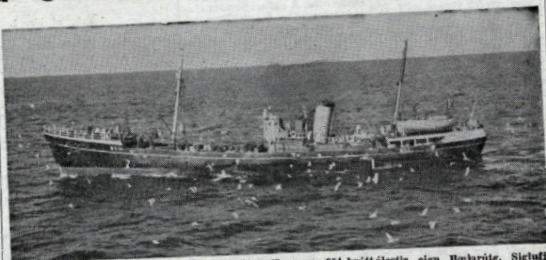
23.08 „Búnið að taka alla mennina um borð“ tilkynnir Júpiter.

26 HEIMTIR ÚR HELJU

Var bjargað af Elliða 5 mín. áður en skipið sökk

Yfir 20 skip leita 2 manna í gúmbát

- UM ellefu leytið í gærkvöldi sökk togarinn Elliði frá Siglufirði 25 sjómílu NV. af Óndverðarnesi.
- Fimm mínútum áður en skipið sökk, bjargaði togarinn Júpiter 26 mönnum af 28 manna áhöfn skipins.
- Skipverjar á Elliða skutu línu út í Júpiter. Loftskeytamaðurinn á Júpiter tilkynnti, að þeir hefðu náð linunni kl. 21.47. Skömmu síðar tókst að koma gúmmibát yfir að Elliða.

Togarnir Elliði, SI 1. er byggður í Setby 1947. Hann var 654 brúttólestir eigna Benjardög. Sigluf.

missa þetta þessum milli Sigurður Áður en ha víkinni va mann og Ólafsfirði aflahæstur. Áhöfnin á 811 frá Ríf Sigurður I stjóri, Frið maður, Sig stjóri, Alm sveinn, C mundsson,

Brak fannst og olíubræk sást á sjónum

Umfangsmikil leit að trillu með tveimur mönnum um borð var gerð á Breiðafirði í gær. Hún bar ekki árangur.

TUGIR fiskibáta, þýrta Landhelgisgæslunnar, tvær þýrlur varnarlíðsins, Fokker-flugvél Landhelgisgæslunnar og Hercules-vél varnarlíðsins leituðu á Breiðafirði í gær að tveimur mönnum á trillunni Margréti SH 196 frá Hellissandi. Þá sigldu björgunarsveitarmenn meðfram ströndinni á gumbátum og gengu einnig fjörur. Brak úr bátinum fannst um kl. 8.30 í gærmorgun og rétt fyrir kl. 15 sást olíubræk á sjónum. Leit varð á milli Hellissandi og Öndverðarnes.

börn. Stefán er 56 ára Ólafsvíkingur. Hann á 6 uppkomin börn.

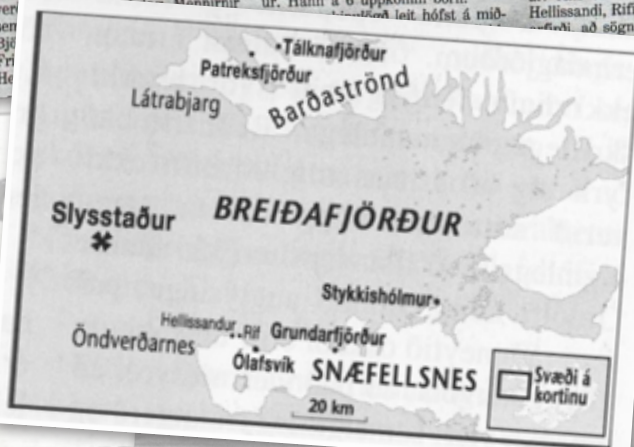

FÉLAGAR í björgunarsveitinni Berserkjum á Hellissandi ganga frá gumbát sínum á bryggjunni á Rífi síðdegis í gær. Þá var spáð versnandi veðri, 7-8 vindstígum og sáu þeir fram á að geta ekki notað bátinn meira til leitar þann daginn.

alla dagsins og héldu beint til leitar. Alls leituðu um 30 bátar frá Hellissandi, Rífi, Ólafsvík og Grundarfjörður. Þá söfn Baldurs Gíslasonar, björgunarsveitarinnar Berserkja tóku

björgunarsveitirnar Björg á Hellissandi, Sæbjörg á Ólafsvík, Klakkur á Grundarfirði og Elliði í Eyja- og Miklaholtshreppi þátt í leitinni.

Í gærmorgun fannst lítill háttar brak og fiskikar, merkt Margréti

**Yfir
2 m**

- UM ellefu
- frá Siglu
- Fimm m
- togarinn
- skipsins.
- Skipverj
- skýta

hefðu náð línunni kl. 21.47. Skömmu síðar tókst að koma gúmmibát yfir að Elliða.

Togarinn Elliði, SI 1, er byggður í Strey. Hann var

Kæru leikhúsgestir

Í mínum huga er mikilvægasta hlutverk hvaða leikhúss sem er falið í því að varðveita og blása lífi í sagnaarfinn og menninguna á sínum heimavelli. Snæfellsnes er okkar heimavöllur og það er morgunljóst að hér um slóðir er ekkert sem setur jafn mikinn svip á söguna og menninguna en sjórinn, sjómennskan og sögur af sjó. Það gaf því auga leið, allt frá því að Frystiklefinn hóf starfsemi sína, að einhvern daginn yrði efniviðurinn sóttur á sjóinn ... ef svo má segja. Í dag sýnum við nýtt íslenskt verk. Það fjórða úr smíðju Frystiklefans. Ég vil þakka öllum þeim sem komu að verkinu og þá sérstaklega Birgi Óskarssyni og Freydísi Bjarnadóttur fyrir það ómetanlega traust sem felst í því að leyfa leikhúsinu mínu að gera ykkar sögum skil. Án ykkar jákvæðni og hugrekki hefði þessi sýning aldrei getað orðið að veruleika. Þessi sýning er óður til hafsins og allra þeirra sem hafa saknað, misst eða endurheimt.

Kári Viðarsson

frystikleinn@frystikleinn.is